

amb tu, Montbui recicla!

Preguntes freqüents del servei de recollida de residus

Ajuntament
de Santa Margarida
de **Montbui**

Índex

Preguntes més freqüents del servei porta a porta.....	2
Preguntes més freqüents del nou servei de recollida	5
Preguntes més freqüents de la taxa de residus	7
Mites del reciclatge.....	10

Preguntes més freqüents del servei porta a porta

☛ Què he de fer si a casa utilitzem bolquers?

Demana adhesius per al tèxtil sanitari al Punt d'Informació. Podràs treure'ls cada dia de recollida dins d'una bossa tancada.

Si has de treure el tèxtil sanitari de forma recurrent, pots optar per enganxar l'adhesiu a un cubell propi i treure'l amb la bossa al costat de la resta de cubells. D'aquesta manera s'identificarà que és tèxtil sanitari i es recollirà, sense necessitat d'haver d'anar a buscar els adhesius cada vegada.

☛ Puc utilitzar un cubell diferent?

No, cal que utilitzis els cubells oficials. Si se't trenca o perds un cubell, demana'n un de nou gratuïtament al Punt d'Informació. Només en el cas del tèxtil sanitari, es permetrà l'ús d'un cubell propi al qual se li haurà d'enganxar l'adhesiu a l'exterior i treure conjuntament amb la resta de cubells.

☛ Què passa si m'equivoco?

Si et confons de dia o no has separat bé els residus, deixarem la bossa al carrer amb un adhesiu informatiu. L'objectiu és ajudar-te a millorar. I si tens dubtes, pots demanar ajuda al Punt d'Informació.

☛ Què faig si detecto una incidència?

Si detectes incidències en el servei o problemes de civisme, posa't en contacte amb el Punt d'Informació.

☛ I si algun dia no puc seguir el calendari de recollida?

L'horari del porta a porta per treure els residus és de 20 a 22h, i cada fracció es disposarà segons el calendari establert.

En casos puntuals que no es pugui seguir el calendari de recollida, es té a disposició d'una àrea d'emergència, ubicada davant Les Moreres.

Per accedir a l'àrea, caldrà utilitzar la targeta de residus que identificarà la teva llar.

L'àrea d'emergència no és per un ús recurrent. Si se'n fa ús d'una forma continuada, caldrà que es justifiqui correctament perquè no es participa de la recollida porta a porta.

☛ Per què cal canviar el sistema actual de gestió de residus?

L'objectiu del canvi és incrementar la recollida selectiva al municipi. Amb l'actual sistema amb contenidors oberts no s'aconsegueix assolir els objectius de reciclatge que marca la normativa europea (55% el 2025, 60% 2030 i 65% 2035).

Actualment a Santa Margarida de Montbui només es seleccionen correctament el 29,25% dels residus que es generen, és a dir, més de la meitat dels residus dels veïns i veïnes van a parar al contenidor del rebuig.

El model de recollida porta a porta fa 25 anys que es va començar a implantar a municipis petits, i ja són 319 poblacions catalanes les que tenen aquest sistema implantat, amb un resultat de recollida selectiva mitjana del 78% [dades del 2024].

Cal fer servir bosses compostables per llançar l'orgànica?

Sí. L'ús de la bossa compostable en la recollida selectiva de la matèria orgànica permet reduir els costos de tractament, ja que no cal retirar les bosses del material (a diferència de les bosses de plàstic) i possibilita gestionar l'orgànica en plantes amb tecnologia i maquinària més senzilla. També contribueix a disminuir el percentatge d'impropis presents en les caracteritzacions, la qual cosa afavoreix els ingressos procedents del tractament d'aquesta fracció.

L'ús combinat de les bosses compostables amb els cubells airejats ofereix diversos avantatges:

- Redueix la humitat acumulada a la bossa. La bossa compostable transpira, i el cubell airejat permet que la humitat s'evapori en forma de vapor d'aigua.
- Evita l'aparició i acumulació de lixiviats (líquid generat per la descomposició de la matèria orgànica).
- Minimitza les males olors derivades de la fermentació dels residus orgànics (descomposició sense oxigen, habitual amb bosses de plàstic o cubells tancats).
- Redueix el pes dels residus orgànics gràcies a l'evaporació de la humitat, cosa que disminueix les tones generades i, per tant, el cost del tractament a les plantes.

Tot això es tradueix en un clar benefici ambiental i econòmic.

Durant la campanya es lliuraran dos paquets de bosses compostables i un cubell reixat per facilitar la separació de la matèria orgànica a casa. Un cop esgotats, se'n podran recollir més al Punt d'Informació..

Augmentarà l'incivisme perquè es deixaran residus a la via pública?

És possible que, a l'inici de la implantació del nou servei, s'incrementin els abandonaments de residus. No obstant això, l'experiència d'altres municipis indica que el percentatge de població que no participa correctament és baix.

El registre de les aportacions, mitjançant la lectura dels cubells, permet fer un seguiment de la participació i conèixer l'ús que se'n fa per cada usuari. Si es detecten casos de mala participació, es podran dur a terme accions comunicatives personalitzades per aclarir dubtes i oferir informació. En cas que la mala participació sigui reiterativa, es podrà aplicar sancions.

Paral·lelament, el contracte del servei preveu un dispositiu específic per a la recollida d'abandonaments de residus, a càrrec de brigades de reforç amb vehicles adaptats. També es realitzaran activitats de sensibilització i educació ambiental a càrrec d'un equip d'educadors i educadores ambientals.

Puc utilitzar el cubell d'una altra persona?

No. Cada cubell està vinculat a un habitatge o comerç concret.

Els usos es comptabilitzen segons el cubell utilitzat; per tant, si es fan servir cubells d'un altre usuari, la participació quedarà registrada com a ús d'aquell habitatge o comerç.

Què faig si canvio d'habitatge?

Si canvies d'habitatge has de deixar els cubells al domicili, i anar al Punt d'informació a buscar-ne uns de nous per al nou domicili.

El sistema de identificació dels cubells està associat al padró del teu habitatge, no a tu com a persona.

Aquest model compleix la normativa de protecció de dades?

Els xips dels cubells estan vinculats a la referència cadastral/unitat tributària de l'habitatge o local comercial i no al nom ni al DNI de les persones que hi viuen o que són propietàries.

Per tant, ni els cubells ni les canelleres de lectura dels operaris recullen cap dada personal i no hi haurà cap empresa que tingui accés a les dades de caràcter personal dels usuaris del porta a porta.

Quan es realitza una lectura el que apareix és una referència única alfanumèrica que només pot "desxifrar" l'Ajuntament o el personal autoritzat a fer-ho, i la seva finalitat està lligada exclusivament al coneixement del servei de recollida i tractament de residus.

Tot el sistema garanteix les disposicions del Reglament general de protecció de dades de caràcter personal i la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

Preguntes més freqüents del nou servei de recollida

Perquè els diferents nuclis de població disposen de serveis diferenciats?

El contracte de gestió de residus de Montbui datava de l'any 1996. En el moment de renovar-lo, es va avaluar la viabilitat d'implantar en cadascun dels nuclis i per comerços un sistema eficient de reciclatge d'acord amb les directives europees, és a dir, recollida porta a porta, contenidors tancats o àrees tancades.

Al casc antic, l'estructura urbanística de tipus "poble" comporta que la majoria d'habitatges disposant d'espai suficient per gestionar els residus a casa, per tant fa idoni la implantació d'un sistema de recollida porta a porta. Aquest model garanteix nivells molt alts de reciclatge i un percentatge molt baix d'impropis. En canvi, optar per un sistema de contenidors amb control d'accés comportaria un increment notable del cost d'inversió en tecnologia i contenidors, i menys garanties d'assolir bons resultats de reciclatge. A més, l'experiència acumulada de més de 25 anys amb sistemes porta a porta és clarament més positiva que la dels sistemes amb contenidors tancats, que només fa 3 o 4 anys que s'estan implantant.

Pel que fa a la Mallola, el sistema actual ja preveu que els residus es dipositin en una àrea d'aportació. Es proposa incorporar-hi un sistema de control d'accés, juntament amb un innovador model de gestió de la matèria orgànica mitjançant compostatge comunitari.

Al Coll del Guix, Saió, les masies i els disseminats, i atesa la seva elevada dispersió, es preveu establir punts d'aportació amb control d'accés ubicats en zones de pas per a vehicles.

Al casc urbà, es retiraran els contenidors dispersos de resta i FORM per mantenir únicament punts on es concentrin totes les fraccions reciclables. A causa de la continuïtat urbana entre Igualada, Vilanova del Camí i Santa Margarida de Montbui, i del risc d'un elevat "turisme de deixalles" entre els tres nuclis, s'ha acordat implementar de manera coordinada un nou servei eficient de gestió de residus als tres municipis. Per aquest motiu, el sistema previst per aquesta conurbació es desplegarà en una segona fase, aproximadament d'aquí a uns 3 anys.

En tots els nuclis s'incorpora també un servei de gestió de voluminosos, poda, tèxtil i oli, ampliant així el ventall de residus a gestionar.

Es veritat que un cop recollits tots els residus es barregen?

No, això és una notícia falsa. A Catalunya, els residus estan sotmesos a un control rigorós per part de la Generalitat de Catalunya mitjançant el Sistema Documental de Residus de l'Agència de Residus de Catalunya (<https://sdr.arc.cat/sdr/GetLogin.do>). Els ajuntaments tenen l'obligació de portar els residus recollits a plantes autoritzades per al tractament de cada fracció. Per aportar més transparència, tot seguit es detallen les plantes on es porta cada tipus de residu del municipi:

- Rebuig: es porta a la planta de tractament mecànic i biològic de residus municipals de l'Ecoparc 4, als Hostalets de Pierola (Can Mata). Aquesta planta és gestionada per un consorci format per diverses administracions públiques i aplica un

pretractament al rebuig per recuperar la màxima quantitat possible de fraccions reciclables que s'hi hagin llençat incorrectament.

- Orgànica: es porta a la planta de compostatge comarcal de Jorba, gestionada pel Consell Comarcal de l'Anoia. Allà s'hi aplica un procés de compostatge que produeix adob. En els darrers anys, el compost utilitzat en jardineria al municipi ha procedit d'aquesta planta, contribuint a tancar el cicle de la matèria orgànica..
- Envasos: es porten a la planta de transferència d'Igualada, on es concentren els envasos de tota la comarca abans de ser traslladats a la planta de tractament d'Ecoembes, situada a Berga. Allà s'hi fa un procés de triatge i reciclatge.
- Paper i cartró: es porten a la planta de tractament del Centre de Gestió Mediambiental d'Igualada. Aquesta empresa està adherida al conveni de gestió del paper i cartró de l'Agència de Residus de Catalunya.
- Vidre: es porta a la planta de tractament d'Ecovidrio de l'empresa Daniel Rosas, al Prat de Llobregat, que és la instal·lació més propera al municipi.

Pel que fa als residus de la deixalleria, també es lliuren a cadascun dels gestors autoritzats corresponents. Per obtenir més informació sobre les plantes de tractament, podeu contactar amb la Regidoria de Sostenibilitat i Medi Natural.

Per què he de separar jo a casa? Que ho separin a la planta de triatge.

A les plantes de tiratge s'aconsegueix separar una tipologia concreta de residus (metalls, plàstics i poc més) i això comporta que el resultat assolit sigui molt baix, especialment si arriben barrejats amb la matèria orgànica perquè acaba sent una pasta impossible de separar, que posterior-ment fermenta en els abocadors causant grans problemàtiques ambientals. A més a més, els costos d'aquestes tecnologies de reciclatge són molt elevats, que comportarien taxes domèstiques molt elevades.

Preguntes més freqüents de la taxa de residus

☛ Què és la taxa de recollida i transport de residus?

És un tribut municipal que ja s'aplica actualment per finançar el servei de recollida de residus municipal.

Tanmateix, la situació ha canviat per tal d'aplicar la Llei espanyola 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per una economia circular. Aquesta llei, al seu article 11.3 obliga a que des de l'abril del 2025 la taxa ha de cobrir la totalitat de les despeses associades al servei de recollida, transport i tractament dels residus. El contingut concret de l'article es detalla a continuació:

"En el cas dels costos de gestió dels residus de competència local, d'acord amb el que disposa el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, les entitats locals han d'establir, en el termini de tres anys a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, una taxa o, si s'escau, una prestació patrimonial de caràcter públic no tributària, específica, diferenciada i no deficitària, que permeti implantar sistemes de pagament per generació i que reflecteixi el cost real, directe o indirecte, de les operacions de recollida, transport i tractament dels residus, inclosos la vigilància d'aquestes operacions i el manteniment i la vigilància posterior al tancament dels abocadors, les campanyes de conscienciació i comunicació, així com els ingressos derivats de l'aplicació de la responsabilitat ampliada del productor, de la venda de materials i d'energia."

☛ On van a parar els diners d'aquesta taxa?

Els diners recaptats es destinen, tal i com marca la llei, íntegrament a pagar la recollida de residus generats al municipi, el seu transport a les plantes de gestió i en el cas del rebuig i l'orgànica, també el seu tractament.

Això inclou tota la infraestructura i els recursos necessaris per prestar aquest servei [contenidors, cubells, camions, sistemes d'identificació, personal, campanyes de comunicació, costos de gestió municipal...].

Està prohibit recaptar més diners del que costa el servei de recollida, i anualment es fan comunicacions al Ministeri d'Hisenda per part de tots els ajuntaments per demostrar-ho. A més a més, arran de l'obligació establerta de disposar d'una taxa específica, diferenciada i no deficitària, aquest any 2025 hem hagut de reportar a l'Agència de Residus de Catalunya l'estudi econòmic-tècnic de la taxa per tal que puguin comprovar que complim amb el que estableix la llei de residus.

☛ Haurem de pagar més amb aquest nou sistema?

L'any 2024, un habitatge domèstic estàndard pagava una taxa de 138 €. Això suposava que el cost total del servei es cobria només en un 67%. Amb l'aprovació de la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular, aquesta tarifa ja no permetia complir la normativa, que obliga a assolir una cobertura del cost propera al 100%.

El novembre de 2024 es van aprovar les taxes fiscals per al 2025, incrementant la quota domèstica estàndard fins a 190 €. Aquesta quota, per a aquells que la teniu domiciliada, es paga en dues fraccions, als mesos de juliol i octubre. Amb aquest nou import,

s'aconsegueix una cobertura del cost del servei al voltant del 100%, d'acord amb la normativa espanyola vigent. Per tant, si els nous sistemes de reciclatge funcionen correctament, la tarifa no haurà d'incrementar-se en els propers anys.

🍃 Per tant, se'ns reduirà la tarifa de la taxa?

Dependrà dels resultats que s'obtinguin. L'objectiu d'implantar sistemes que permetin assolir un millor reciclatge és garantir que les quotes no s'incrementin de manera substancial en el futur. Si els nivells de reciclatge superen les previsions, les quotes podran baixar, ja que augmentaran els ingressos procedents de les fraccions selectives. En canvi, si els resultats són pitjors dels esperats, possiblement caldrà incrementar les tarifes, especialment perquè cada any resulta més costosa la gestió del rebuig.

A més, amb la voluntat de començar a aplicar taxes més justes, els habitatges que facin una gestió correcta de la fracció orgànica —ja sigui mitjançant la recollida porta a porta, els sistemes de compostatge o les aportacions a les àrees tancades dels disseminats— podran optar a un descompte de fins al 5% de la taxa.

🍃 Però un 5% és molt poc...!

La finalitat d'aquesta mesura és poder diferenciar econòmicament les tarifes que paguen aquells que participen correctament en el reciclatge dels que no ho fan, d'acord amb el principi de “qui contamina més, paga més”.

Caldrà donar-nos un temps per avaluar el funcionament del nou servei de recollida en els diferents nuclis abans d'implementar tarifes que diferenciïn de manera més clara i estricta els qui participen activament en el reciclatge dels qui no ho fan.

🍃 Ep! I no oblidis que també pots obtenir descomptes a la taxa per l'ús de la deixalleria municipal!

Des de fa diversos anys s'aplica un descompte a la taxa domèstica per l'ús de la deixalleria municipal. Per obtenir-lo, cal realitzar el següent nombre d'aportacions:

- De 6 a 12 aportacions anuals registrades: 5% de reducció de la quota
- 13 o més aportacions anuals registrades: 10% de reducció de la quota

Cal tenir en compte que el descompte s'aplicarà l'exercici següent, en funció del nombre d'entrades registrades a la deixalleria entre l'1 de gener i el 31 de desembre.

També és important saber que totes les aportacions realitzades el mateix dia compten com una única entrada i que cal que aquestes estiguin distribuïdes en un mínim de 4 mesos diferents.

🍃 I aquestes bonificacions són acumulables?

Sí, pots arribar a obtenir fins a un 15% de reducció de la quota si participes en la gestió de la fracció orgànica i fas aportacions a la deixalleria municipal.

🍃 Com funciona la taxa de residus i el balanç econòmic d'aquesta taxa?

La taxa de residus, com qualsevol taxa, s'estructura a partir d'uns ingressos i unes despeses:

- Ingressos:
 - Procedents de les taxes municipals:

- Taxa domèstica.
- Taxa comercial.
- Preus públics de la deixalleria.
- Procedents dels sistemes de responsabilitat ampliada del productor, vinculats a la recollida i tractament de les fraccions selectives:
 - Ingressos per recollida i tractament d'envasos [Ecoembes].
 - Ingressos per la recollida i tractament del paper i cartró [Ecoembes].,
 - Ingressos per la venda del paper i cartró.
 - Ingressos per la recollida i tractament del vidre [Ecovidrio].
 - Ingressos per la recollida i tractament de la fracció orgànica, supeditats al percentatge d'impropis.
 - Ingressos per la recollida de residus elèctrics i electrònics [OFIRAAE].
 - Ingressos per la recollida de piles i acumuladors [OFIPILAS].
 - Ingressos per la venda de la ferralla.
- Despeses:
 - Servei de recollida i transport de residus municipals: aquesta despesa és independent del nivell de reciclatge i constitueix un "cost fix", que només varia si s'incrementen les intensitats del servei o s'incorporen nous serveis. Inclou els costos del personal (peons i conductors), combustible i manteniment de la maquinària, compra i manteniment de contenidors i tota la tecnologia i material associats al contracte.
 - Costos de tractament de les fraccions:
 - Rebuig: té un cost molt elevat perquè inclou el tractament i el cànon de gestió, aplicat sota el principi de "qui contamina paga". Aquest cànon ajuda a finançar part dels retorns de les fraccions selectives.
 - Orgànica: el cost correspon al preu públic d'entrada a la planta, aprovat anualment pel Consell Comarcal de l'Anoia..
 - Costos de transport i gestió de residus de la deixalleria municipal: inclou tant el transport com el tractament de les diverses fraccions recollides.
 - Costos interns de personal de l'Ajuntament que gestiona els residus municipals.

Fins al 2024, els ingressos eren molt inferiors a les despeses, i una part d'aquestes s'havia de cobrir amb diners procedents d'altres taxes municipals. Com que aquesta pràctica ja no és legal, ha calgut incrementar la taxa per equilibrar ingressos i despeses.

Si aconseguim reduir els costos de tractament del rebuig mitjançant un increment del reciclatge, les despeses disminuiran i augmentaran els ingressos procedents de les fraccions selectives. Això podria permetre rebaixar la taxa en el futur. Per tant, si reciclem més, és possible que més endavant es pugui reduir l'import de la taxa de residus.

Mites del reciclatge

- **Mite 1: Els pisos son massa petits i no hi ha espai per guardar els residus separats**
 - Els residus que generem son els mateixos tant si els separem com si no.
 - L'orgànica ocupa molt poc perquè és una fracció amb molt pes i poc volum. El que més ocupa son els envasos lleugers i el paper-cartró.
 - De vidre en generem poc.
 - I de resta, si ho separem tot, la podem tenir en un cubell més petit fins i tot que el de l'orgànica.
- **Mite 2: Jo separo i després ho barregen tot**
 - Els ajuntaments reben beneficis dels residus separats correctament ja que reben ingressos per cada tona de residus recollits selectivament. En canvi, han de pagar per cada tona de residus no recollida selectivament. Per tant, no té cap sentit barrejar els residus en el moment de recollir-los, això els arruïnaria.
 - És possible veure algun camió carregant dos fraccions diferents. Això és perquè hi ha camions que tenen 2 compartiments diferenciats, que els permeten recollir dues fraccions simultàniament sense que es barregin.
- **Mite 3: Si jo ja pago els meus impostos, per què he de separar?**
 - Paguem menys de mig euro al dia perquè ens recullin els residus que generem per habitatge i els tractin i, en molt casos, sense separar. El cost de recollida de residus barrejats és elevadíssim.
 - Quan paguem de mòbil, llum, aigua, gas? No hi ha punt de comparació amb el que paguem per la gestió dels nostres residus.
 - El que seria just és que qui no separi bé els residus pagui més i qui ho faci bé pagui menys, i això és el que passarà els propers anys. El nou marc legal obliga a implantar sistemes de pagament per generació o participació (el que anomenem taxes justes).
- **Mite 4: Que ho separin en una planta de triatge. Així contribueixo a crear llocs de treball**
 - A les plantes de triatge s'aconsegueix separar un percentatge molt baix de residus, especialment si arriben barrejats amb l'orgànica perquè acaba sent una pasta impossible de separar. Les tasques en aquestes plantes tenen molt poc valor afegit i son tasques molt desagradables de fer. A més, gran part del triatge es fa amb maquinària.
 - Justament es generen llocs de treball si s'aconsegueix crear una economia entorn del reciclatge i la reutilització, fomentant l'economia circular.
- **Mite 5: Que jo separi els meus residus no té cap impacte sobre el medi ambient. És una cosa molt petita**
 - Estem en una situació d'emergència climàtica i els residus que generem a nivell domèstic tenen un gran impacte. El sector de la gestió dels residus genera el 5 % de les emissions totals de Catalunya.

- La societat es troba enfocada en una economia lineal: comprar – usar – llençar, un model no sostenible. Segons dades de les Nacions Unides, estem utilitzant l'equivalent a 1,6 planetes Terra per mantenir l'actual patró de consum i estil de vida. Així doncs, és primordial passar d'un model lineal a un de més circular, reduint l'extracció de matèries primeres del medi i la generació de residus, fent que aquests es transformin en recursos. L'anomenada economia circular.
- Separar correctament els residus permet reduir el volum de residus que acaben a tractaments finalistes, com els dipòsits controlats o les incineradores, amb grans impactes ambientals. Els dipòsits controlats són els responsables de la gran majoria de les emissions de gasos d'efecte hivernacle a Catalunya, a través de la generació del gas metà, que té un potencial d'escalfament global molt superior al del CO₂.

Mite 6: El problema no son els residus que jo genero, son les grans empreses i la gran distribució, que em fan comprar molts productes envasats

- Cadascú té la seva part de responsabilitat en la mesura del que genera. I cal que l'exercim aportant el nostre de gra de sorra separant els residus correctament i fent ús del poder que tenim com a consumidors per transformar el mercat.
- Excusar-se darrera les grans empreses ens fa còmplices.

Mite 7: Perquè he de separar si són les macroempreses de recollida les que s'estan forrant

- Les empreses de recollida i tractament concorren a través de concursos públics i preus de mercat a les licitacions de recollida.
- Tots els ingressos relatius a les quantitats recollides els reben directament els ajuntaments i mai les empreses de recollida. Aquests ingressos van directes a ajustar la taxa de residus, per tant, si millorem els resultats de recollida selectiva del nostre municipi aconseguim controlar la taxa.
- Els únics que surten perdent o guanyant son els mateixos ciutadans, pagant una taxa més o menys elevada.